

På grund af det anförda hemställes,

att Riksdagen måtte besluta, att de värnpliktiges dagaflöning skall från och med år 1913 utgå med 50 öre, samt att anvisa härför erforderligt belopp.

Stockholm den 25 januari 1912.

Gustav Rosén.

W. Skarstedt.

Nr 22.

Af friherre **Beck-Friis, Johan**, om anslag till fortsatta försök med kulsprutegevär för kavalleriet.

Det är en ofta och med rätta framhållen sats, att hvarje armé och isynnerhet den, som icke kan sätta sin lit till numerisk öfverlägsenhet, bör sörja för att på bästa möjliga sätt draga nytta af teknikens utveckling och vara försedd med de bästa hjälpmedel, som i detta afseende kunna erhållas.

Ett sådant hjälpmedel inom skjutvapnens område, som särskildt under de senare åren börjat allt mera uppskattas, är kulsprutevapnet, d. v. s. ett skjutvapen, som med användning af vanlig gevärsammunition förmår afgifva ett mycket stort antal skott på kort tid och hvarmed sålunda kan åstadkommas en eldverkan motsvarande den, som med vanliga eldhandvapen åstadkommes af ett jämförelsevis stort antal skyttar.

I de flesta utländska arméer äro redan nu kulspruteafdelningar införda vid såväl kavalleriet som vid infanteriet.

I vårt land finnas som bekant kulspruteafdelningar organiserade vid positionsartilleriet och kunna härifrån vid behof tilldelas de olika arméfördelningarna.

För att emellertid erhålla en för kavalleriet mera lämplig kulspruta hafva under åren 1909—1911 försök utförts med ett för detta

truppslag särskildt afsedt vapen, och dessa försök hafva ledt till ett så godt resultat, att de synas värda att fortsättas.

Inspektören för kavalleriet har uti en den 13 april 1911 dagtecknad skrifvelse till Kungl. Maj:t redogjort för de synpunkter, som för honom varit bestämmande vid denna frågas behandling, och på grund af de erfarenheter, som redan vunnits, uppgjort ett fullständigt förslag för kavalleriets förseende med dylika vapen, med anhållan tillika om anskaffning af ytterligare vapen för fortsatta försök i större omfattning, men frågan har tillsvidare blifvit uppskjuten.

Den synpunkt, som vid frågans behandling varit den ledande, har varit, att man af ekonomisk synpunkt och för att öfver hufvud komma till något resultat borde söka finna en lösning, som icke berörde *truppslagets organisation och sålunda ej heller erfordrade någon ökning i den ordinarie budgeten.*

Man borde därför söka erhålla ett vapen, som, med tillräcklig effektivitet, dock icke hade större vikt än att det till ett begränsadt antal kunde utan olägenhet i utbyte mot karbin medföras af mannen i ledet. Man skulle därigenom undgå de i de flesta utländska arméer numera uppsatta dyrbara kulspruteafdelningarna med dem åtföljande olägenheter.

Det efter dessa grunder konstruerade och vid kavalleriet pröfvade vapnet, som erhållit benämningen *kulsprutegevär*, är en enpipig automatisk kulspruta, som är försedd med vattenmantel för pipans afkylning, men har en enklare mekanism än den större kulsprutan af motsvarande konstruktion till följd däraf, att patronstillförseln här sker från magasinet, innehållande 25 skott i stället för den större kulsprutans patronband om 250 skott hvardera, hvartill kommer att för kulsprutegeväret icke erfordras någon lavett. Vikten har genom dessa och andra förenklingar kunnat nedbringas till omkring 7,5 kg., en vikt, som, enligt hvad försöken gifvit vid handen, medgifver, att vapnet kan föras fäst vid ryttares sadel, och icke är till hinder för ryttares framkomlighet.

Till följd häraf kan hvarje skvadron förses med sådana kulsprutegevär, och därigenom bör äfven beträffande ett regementes lägre enheter eldöfverlägsenhet kunna vinnas i förhållande till en annars jämbördig motståndare men med kulspruteafdelningar endast tillhörande regementet i sin helhet.

En annan fördel, som detta vapen erbjuder, är den, att det kan bringas i eldställning i det närmaste lika hastigt och nästan lika lätt finna betäckning i terrängen som en vanlig karbin och är vid uppsättning ej nämnvärdt till hinder.

Enligt den af inspektören för kavalleriet föreslagna planen för kulsprutegevärens fördelning skulle hvarje skvadron tilldelas 3 st. sådana vapen, men ökning af kavalleriets personal skulle icke erfordras.

Kostnaden skulle sålunda blott gälla en statsutgift för en gång och det svenska kavalleriet skulle utan någon ökning i den ordinarie budgeten komma att få en i förhållande till utländska kavallerier högst väsentlig ökning i eldkraft.

Beträffande kostnaden i sin helhet torde på frågans nuvarande ståndpunkt vara för tidigt att med bestämdhet uttala sig, men så mycket kan dock sägas, att den med det nu föreslagna vapnet bör kunna hållas inom mycket måttliga gränser.

Då frågan onekligen är af stor betydelse för kavallerivapnets utveckling och då de spörsmål beträffande vårt kavalleri, som af försvarsberedningarna kunna komma att behandlas, icke af denna fråga beröras i annat afseende än att en fullständigare utredning om det föreslagna vapnets värde och om planen för vapnens fördelningar å kavalleriets skvadroner borde vara för beredningarnas arbete af stor nytta, synes det mig, att alla skäl tala för att försöken böra i större skala fortsättas.

Ett dylikt försök i större skala torde, för att få frågan så allsidigt som möjligt belyst, till följd af vårt lands geografiska förhållanden böra anordnas vid trenne olika regementen och vid minst 2 skvadroner vid hvarje af dessa regementen.

För försöken skulle sålunda erfordras 18 kulsprutegevär, hvartill dock böra läggas tvänne i reserv eller tillsammans 20 st., och enligt de upplysningar jag varit i tillfälle inhämta torde dessa kunna anskaffas för en kostnad af 50,000 kr. Om de fortsatta försöken skola medföra åsyftad nytta böra dock erforderliga vapen omedelbart beställas och sålunda nödiga medel redan nu ställas till förfogande.

På grund af hvad jag sålunda anfört, tillåter jag mig hemställa,

att Riksdagen till fortsatta försök med kulsprutegevär för kavalleriet ville på extra stat för år 1913 anvisa ett belopp af 50,000 kr. med rätt för Kungl. Maj:t att under innevarande år förskottera nämnda belopp.

Stockholm den 26 januari 1912.

Johan Beck-Friis.